

	MESTSKÉ ZASTUPITEĽSTVO MESTA BREZNA	Číslo poradia: 12.
	11. DECEMBER 2019	Číslo spisu: MsÚ-2019/13150

Odborné stanovisko hlavnej kontrolórky k návrhu rozpočtu na roky 2020 - 2022

Materiál obsahuje:

1. Návrh na uznesenie
2. Odborné stanovisko hlavnej kontrolórky k návrhu rozpočtu na roky 2020 - 2022

Materiál sa doručuje:

1. Primátor mesta
2. Zástupca primátora mesta
3. Poslanci mestského zastupiteľstva
4. Hlavný kontrolór mesta Brezna
5. Prednosta mestského úradu
6. Vedúci odborov mestského úradu
7. Zapisovateľka

Počet príloh: 0

Dátum vyexpedovania materiálu: 04. december 2019

Predkladá: Ing. Ingrid Konečná Veverková funkcia: hlavná kontrolórka mesta Brezna	Podpis:
Vypracoval: Ing. Ingrid Konečná Veverková Funkcia: hlavná kontrolórka mesta Brezna	Podpis:

NÁVRH NA UZNESENIE

Číslo poradia: 12.

Odborné stanovisko hlavnej kontrolórky k návrhu rozpočtu na roky 2020 - 2022

Mestské zastupiteľstvo mesta Brezno

I/ berie na vedomie

Odborné stanovisko hlavnej kontrolórky k návrhu rozpočtu na roky 2020 - 2022

ODBORNÉ STANOVISKO HLAVNEJ KONTROLÓRKY MESTA BREZNA K NÁVRHU ROZPOČTU NA ROKY 2020- 2022

Podľa § 18f ods. 1 písm. c) zákona č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám odborné stanovisko k návrhu rozpočtu na rok 2020 (ďalej len stanovisko).

Návrh viacročného programového rozpočtu mesta Brezna na roky 2020 – 2022 bol zverejnený na úradnej tabuli mesta a na webovom sídle mesta (www.brezno.sk) v zákonnej lehote v súlade s § 9 ods.2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Dňom vyvesenia návrhu rozpočtu začala plynúť najmenej desaťdňová lehota, počas ktorej mohli fyzické osoby a právnické osoby uplatniť pripomienku k návrhu rozpočtu v písomnej forme, elektronicky alebo ústne do zápisnice na mestskom úrade.

A. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA NÁVRHU ROZPOČTU

Pri spracovaní môjho stanoviska som vychádzala z posúdenia návrhu viacročného rozpočtu na roky 2020 – 2022 a návrhu programového rozpočtu na roky 2020 - 2022 (ďalej len návrh rozpočtu), ktorý bol zverejnený na úradnej tabuli mesta a na webovom sídle mesta (www.brezno.sk). Posudzovala som zákonnosť ako aj metodickú správnosť jeho zostavenia a predloženia na schválenie mestskému zastupiteľstvu (ďalej len MsZ).

Legislatívnym východiskom zostavenia rozpočtu je zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“).

Podľa §4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy rozpočet obce je základným nástrojom finančného hospodárenia v príslušnom rozpočtovom roku, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce.

Rozpočet obce vyjadruje samostatnosť hospodárenia obce. Obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom pôsobiacim na území obce, ako aj k obyvateľom žijúcim na tomto území vyplývajúce pre ne zo zákonov a z iných všeobecne záväzných právnych predpisov, zo všeobecne záväzných nariadení obce, ako aj zo zmlúv. Súčasťou rozpočtu obce sú rozpočty príjmov a výdavkov rozpočtových organizácií a príspevky príspevkovým organizáciám zriadených obcou, ako aj finančné vzťahy k právnickým osobám, ktorých je zakladateľom. V rozpočte obce sa uplatňuje rozpočtová klasifikácia v súlade s osobitným predpisom.

Podľa §9 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy viacročný rozpočet je strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky obce, v ktorom sú v rámci ich pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov obce najmenej na tri rozpočtové roky.

Návrh rozpočtu je zostavený v členení na bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a finančné operácie podľa funkčnej a ekonomickej rozpočtovej klasifikácie.

Navrhované výdavky rozpočtu mesta sú alokované do 9 programov, ktoré sa vnútorne členia na podprogramy, prvky a projekty.

- Program č. 1 : Mesto pre občana
- Program č. 2 : Bezpečnosť, právo a poriadok

- Program č. 3 : Odpadové hospodárstvo
- Program č. 4 : Doprava a komunikácie
- Program č. 5 : Vzdelávanie
- Program č. 6 : Šport
- Program č. 7 : Kultúra
- Program č. 8 : Prostredie pre život
- Program č. 9 : Sociálne služby

Rozpočet na rozpočtový rok 2020 je po jeho schválení MsZ záväzný, rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky sú orientačné.

B. VÝCHODISKÁ TVORBY ROZPOČTU

Východiská pre zostavenie návrhu rozpočtu na roky 2020 – 2022 vychádzajú z vývoja príjmov a výdavkov v predchádzajúcom období t. j. zo skutočného plnenia rozpočtu k 31. 12. 2018, z monitoringu vývoja rozpočtu k 30. 09. 2019 a z očakávaného plnenia rozpočtu k 31. 12. 2019. V príjmovej oblasti rozpočtu sa vychádza z aktuálnych prognóz daňových príjmov verejnej správy na roky 2020 až 2022.

Navrhovaný rozpočet, vrátane finančných operácií, je zostavený ako vyrovnaný, čím je splnená jedna zo zákonných podmienok, vyplývajúca z § 10 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Bežný rozpočet je zostavený ako prebytkový; prebytok je rozpočtovaný vo výške 1 297 532 € (v roku 2019 bol naplánovaný prebytok vo výške 453 279 €, v roku 2018 prebytok vo výške 1 767 859 €, v roku 2017 prebytok vo výške 1 364 290 €).

Kapitálový rozpočet je zostavený ako schodkový; schodok je rozpočtovaný vo výške – 1 127 532 € (v roku 2019 schodok - 2 498 236 €, v roku 2018 schodok - 1 413 392 €, v roku 2017 schodok – 912 322 €).

Schodok kapitálového rozpočtu bude krytý nevyčerpaným úverom zo ŠFRB (príjmové finančné operácie) a prebytkom bežného rozpočtu. Z prebytku bežného rozpočtu budú hradené aj splátky návratných zdrojov financovania (výdavkové finančné operácie).

Mesto plánuje v roku 2020 hospodáriť s prebytkom 170 000 €, ktorý plánuje ešte v tom istom roku použiť na splátky návratných zdrojov financovania.

Vývoj príjmovej časti rozpočtu:

v €

Rok	Schválený rozpočet príjmov celkom	Skutočnosť naplnenia príjmov celkom
2008	14 191 130	14 928 599
2009	11 783 151	12 360 816
2010	9 676 210	11 644 722
2011	9 712 653	11 557 812
2012	9 985 440	12 610 144
2013	10 788 997	11 335 581
2014	9 948 182	10 933 870
2015	16 060 034	16 958 602
2016	13 029 023	15 164 485
2017	11 566 875	14 699 942
2018	16 353 658	18 084 313
2019	17 712 310	očakávaná skutočnosť – 17 004 331
2020 – návrh	21 769 751	

Pre rok 2020 sa očakáva rast celkových príjmov a to aj kapitálových príjmov, čo je pozitívne pre aktívne programové rozpočtovanie mesta a tiež pre plánovanie jeho rozvoja. Nejde o progresívny rast bežných príjmov ako za uplynulé obdobie, ale celkový vývoj má rastúcu tendenciu a to ešte stále vďaka pozitívnemu vývoju výnosu dane z príjmov fyzických osôb – podielovej dane zo štátneho rozpočtu. Rast príjmov sa očakáva aj z výnosu miestnych daní a miestneho poplatku, nakoľko sa uvažuje so zvýšením sadzieb miestnych daní a poplatku vo všeobecne záväznom nariadení. Vývoj príjmovej časti rozpočtu ovplyvní aj výdavkovú časť rozpočtu, t. j. výdavky, ktoré je možné prerozdeliť do jednotlivých programov rozpočtu mesta.

Ako je uvedené v návrhu rozpočtu, v priebehu rozpočtového roka sa očakáva rast cudzích príjmov z dôvodu získania dotácií a nenávratných finančných prostriedkov (NFP) z rozpočtov verejnej správy a rozpočtu Európske únie (EÚ). Od úspešnosti predkladaných projektov bude závisieť tak vývoj príjmovej, ako aj výdavkovej časti rozpočtu.

Vývoj výdavkovej časti rozpočtu:

v €

Rok	Rozpočet výdavkov celkom	Skutočnosť čerpania výdavkov celkom
2008	356 295	14 820 022
2009	15 177 615	14 855 292
2010	9 855 080	12 150 013
2011	9 668 473	11 744 196
2012	10 422 613	12 709 114
2013	10 266 794	11 051 971
2014	9 523 859	10 807 607
2015	16 009 488	18 467 598
2016	10 171 035	11 531 698
2017	11 151 038	13 845 841
2018	15 999 191	17 198 527
2019	19 757 267	očakávaná skutočnosť – 20 183 667
2020 – návrh	21 599 751	

V návrhu rozpočtu sa uvažuje so zvýšením výdavkov oproti schválenému rozpočtu roku 2019 a aj oproti očakávanej skutočnosti k 31.12.2019.

Výdavková časť bežného rozpočtu je nastavená na úroveň vlastných zdrojov, avšak je potrebné pomenovať riziká návrhu rozpočtu:

- nenaplnenie prognózy výnosu dane z príjmov fyzických osôb – podielovej dane zo štátneho rozpočtu, z dôvodu, že bola schválená legislatívna zmena, ktorá znamená zásah do výnosu tejto dane pre rozpočty územnej samosprávy,
- nenaplnenie rozpočtu vlastných príjmov – za uplynulé obdobie vysoké daňové a nedaňové pohľadávky a ich možný nárast z dôvodu zvýšenia daní,
- vyššie čerpanie rozpočtu bežných výdavkov z dôvodu nových legislatívnych povinností pre samosprávy,
- nedosiahnutie naplánovaného vyššieho prebytku bežného rozpočtu (prebytok bežného rozpočtu sa plánuje omnoho vyšší ako bol rozpočtovaný v roku 2019 a ako sa aj očakáva k 31.12.2019).

Výdavková časť kapitálového rozpočtu je nastavená nad reálne zdroje v kapitálovom rozpočte, rizikom môže byť nenaplnenie kapitálových príjmov a nedosiahnutie prebytkového bežného rozpočtu. V návrhu kapitálového rozpočtu sa síce uvažuje aj s cudzími zdrojmi - dotáciami, ktoré sú ale zmluvne zabezpečené a sú účelovo určené na naplánované investičné rozvojové projekty podporené zo štátneho rozpočtu a z rozpočtu EÚ, a tieto nepostačia na vykrytie všetkých požiadaviek kapitálového rozpočtu.

Pomenované riziká sú dôvodom na prijatie opatrení pre zabezpečenie kontrolovaného plnenia príjmov a regulovaného čerpania výdavkov; tieto opatrenia budú dôležité nielen pre zabezpečenie samosprávnych funkcií mesta, ale ovplyvnia aj jeho rozvoj, nakoľko z prebytku bežného rozpočtu (spolu s kapitálovými príjmami) sa plánujú financovať nielen splátky návratných zdrojov financovania ale aj rozvojové programy mesta.

Ďalším dôvodom, prečo je potrebné prijať tieto opatrenia je skutočnosť, že v roku 2020 mesto neplánuje kumulovať zdroje pre svoju rozšírenú reprodukciu, najmä pre realizáciu rozvojových, investičných programov do budúcnosti. Vytvorenie rezervy sa už neočakáva ani v roku 2019, naopak očakáva sa do 31.12.2019 vyčerpanie rezervného fondu a dosiahnutie vysokého schodku rozpočtu.

Odporúčam, ak je to možné, túto skutočnosť prehodnotiť a zabezpečiť, aby do konca roka 2019 a v priebehu roka 2020 bola zabezpečená taká bilancia príjmov a výdavkov, aby bola vytvorená rezerva pre nasledujúce obdobie.

ROZPOČET BEŽNÝCH PRÍJMOV

V návrhu rozpočtu sa uvažuje s vyšším rozpočtom bežných príjmov oproti schválenému rozpočtu na rok 2019 (o cca 2 450 tis. €). Návrh rozpočtu na rok 2020 je vyšší aj ako očakávaná skutočnosť plnenia bežných príjmov k 31.12.2019.

Vývoj bežných príjmov :

v €

Rok	Schválený rozpočet bežných príjmov	Skutočnosť plnenia bežných príjmov
2008	251 937	11 134 767
2009	9 981 611	10 581 374
2010	9 226 210	9 909 181
2011	9 053 402	9 736 473
2012	9 585 440	10 057 835
2013	9 936 760	10 445 004
2014	9 865 182	- 10 896 516
2015	10 335 189	11 781 377
2016	10 586 098	12 87 7995
2017	11 546 875	14 154 932
2018	12 882 514	16 526 080
2019	14 382 418	očakávaná skutočnosť- 15 650 810
2020 - návrh	16 839 810	

V návrhu rozpočtu sa očakáva spomalenie rastu dane z príjmov fyzických osôb – podielovej dane zo štátneho rozpočtu, avšak sa plánuje navýšenie vlastných daňových príjmov na základe úpravy všeobecne záväzných nariadení, ktoré stanovujú výšku miestnych daní a poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

Pri legislatívnych zmenách, účinných od 1.januára 2020, ktoré majú významný vplyv na vývoj výnosu dane z príjmov fyzických osôb je dôležitá zásada opatrnosti pri rozpočtovaní bežných príjmov. Zo strany mesta by mala byť samozrejmosťou kontinuálna kontrola plnenia príjmov, pretože v podmienkach mesta s nastaveným rozvojom je to veľmi dôležitá otázka vyrovnanosti rozpočtu.

Daňové príjmy

Daňové príjmy sú tvorené výnosom dane z príjmov fyzických osôb – podielovej dane zo štátneho rozpočtu, majetkovými daňami a daňami za tovary a služby. V roku 2020 mesto uvažuje s rastom daňových príjmov o cca 950 tis. € oproti schválenému rozpočtu roku 2019.

Vývoj daňových príjmov:

v €

Rok	Schválený rozpočet daňových príjmov	Skutočnosť naplnenia daňových príjmov
2008	181 628	6 500 963
2009	5 836 789	5 996 111
2010	5 718 548	5 113 547
2011	5 976 211	5 751 932
2012	6 073 970	5 794 632
2013	6 265 716	6 066 178
2014	6 412 860	6 879 219
2015	6 861 031	6 969 997
2016	7 218 360	7 598 500
2017	7 885 360	8 116 320
2018	8 285 360	8 775 530
2019	9 454 675	9 546 922
2020 - návrh	10 407 223	

Najpodstatnejšou časťou bežných príjmov mesta je daň z príjmov fyzických osôb tzv. podielová daň zo ŠR. V návrhu rozpočtu na rok 2020 ich rozpočet vychádza z prognózy Ministerstva financií Slovenskej republiky (ďalej len „MF SR“); uvažuje sa s nárastom o 3,5 % oproti očakávanej skutočnosti roku 2019, pričom je dodržaná zásada opatrnosti.

v €

	Skutočnosť 2017	Skutočnosť 2018	Schválený rozpočet 2019	Očakávaná skutočnosť 2019	Návrh rozpočtu 2020
Výnos podielovej dane zo ŠR	6 627 556,76	7 318 846,63	7 942 000	8 061 522	8 307 851

V návrhu rozpočtu príjmov z daní z nehnuteľností a z daní za tovary a služby sa uvažuje s ich nárastom a to najmä u daní z nehnuteľností:

v €

	Skutočnosť 2017	Skutočnosť 2018	Schválený rozpočet 2019	Očakávaná skutočnosť 2019	Návrh rozpočtu 2020
Daň z nehnuteľností	862 511,75	842 901,62	900 000	870 000	1 350 000
Dane za tovary a služby	581 723	625 137	584 360	590 000	611 675
Sankcie uložené v daňovom konaní	1 000	1 115	1 000	500	1 000

Vývoj plnenia príjmov z dane z nehnuteľností:

v €

Rok	Schválený rozpočet	Skutočnosť
2008	635 531	827 226
2009	815 869	815 869
2010	803 293	845 564
2011	845 366	821 993
2012	848 000	823 020
2013	974 317	890 705
2014	932 870	875 569
2015	932 870	918 820
2016	900 000	865 161
2017	900 000	862 512
2018	900 000	842 902
2019	900 000	očakávaná skutočnosť- 870 000
2020 – návrh	1 350 000	

Daň z nehnuteľnosti je tvorená daňou z pozemkov, daňou zo stavieb a daňou z bytov a nebytových priestorov:
v €

	Skutočnosť 2017	Skutočnosť 2018	Schválený rozpočet 2019	Očakávaná skutočnosť 2019	Návrh rozpočtu 2020
Z pozemkov	165 666,50	166 647,49	130 000	160 000	200 000
Zo stavieb	625 519,74	600 951,88	630 000	635 000	1 000 000
Z bytov a nebytových priestorov	71 325,51	75 302,25	80 000	75 000	150 000

V každej z týchto daní sa uvažuje s ich rastom, celkovo o 480 tis. €. Predpokladom je schválenie všeobecne záväzného nariadenia mesta s účinnosťou od 1.1.2020.

Dane za tovary a služby predstavujú dane podľa zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov a príslušného všeobecne záväzného nariadenia mesta.

v €

Dane	Skutočnosť 2017	Skutočnosť 2018	Schválený rozpočet 2019	Očakávaná skutočnosť 2019	Návrh rozpočtu 2020
za psa	18 269,80	18 028,22	18 000	16 000	10 000
za nevýherné hracie automaty	1 100,00	1 100,00	1 000	1 000	1 000
za predajné automaty	697,50	675,00	675	675	675
za užívanie verejného priestranstva	71 576,37	78 537,04	75 000	85 325	85 000
za komunál. odpad	516 827,87	495 735,13	500 000	493 000	633 097
za ubytovanie	16 665,00	19 187,60	17 000	19 000	19 100

Nedaňové príjmy

Rozpočet nedaňových príjmov na rok 2020 je vyšší ako schválený rozpočet na rok 2019 a tiež aj ako očakávaná skutočnosť k 31.12.2019, dôvodom je rozpočtovanie príjmov z nájmu lesných pozemkov.

v €

	Skutočnosť 2017	Skutočnosť 2018	Schválený rozpočet 2019	Očakávaná skutočnosť 2019	Návrh rozpočtu 2020
Príjmy z podnikania a vlastníctva majetku	1 478 549,56	2 656 562,07	584 581	993 646	1 604 971
Administratívne a iné poplatky	656 316,51	1 038 804,42	1 041 247	804 340	748 957
Úroky	38,05	32,71	100	7 000	7 000
Iné nedaňové príjmy	306 075,61	273 815,85	107 300	228 654	136 250

V návrhu rozpočtu príjmov z vlastníctva majetku sa plánujú najmä:

– Príjmy z podnikania sú rozpočtované vo výške 120 000 €. Ide o príjem mesta z dividend z účasti na majetku v iných spoločnostiach – Veolia Energia a. s. Brezno a LESY MESTA BREZNO s.r.o.;

– Príjmy z prenajatých pozemkov sú naplánované vo výške 1 484 971 €, z toho príjmy z nájmu od LESOV MESTA BREZNO sa pre rok 2020 rozpočtujú vo výške 800 000 €, ostatné príjmy v zmysle uzatvorených nájomných zmlúv vo výške 302 000 € a príjmy za prenájom za Letný jarmok a Ondrejský jarmok – 60 000 €;

– Príjmy z prenajatých budov a objektov (bytové a nebytové priestory) predpokladáme vo výške 220 000 €, pričom príjmy z nájomných bytov predstavujú čiastku 96 000 € a z prenajatých nebytových priestorov – 124 000 €;

– Príjem z prenajatých strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia je rozpočtovaný v zmysle uzatvoreného dodatku č. 14 so spoločnosťou VEOLIA Energia Brezno a. s. a to vo výške 60 000 € základné nájomné a 36 513 € dodatkové nájomné, pričom základné nájomné musí byť čerpané len na zhodnotenie majetku.

V návrhu rozpočtu administratívnych poplatkov a platieb ide najmä o:

- Príjmy zo správnych poplatkov, ktoré sú vyberané v zmysle platných právnych predpisov – správne poplatky za overovanie listín, za vydanie rybárskych lístkov, za vydanie povolenia na zmenu užívania, za zmenu licencie, správne poplatky v zmysle stavebného zákona, správne poplatky matriky;

- Správne poplatky za prevádzku výherných hracích prístrojov, ktoré prevádzkuje právnická osoba, ktorá tieto prístroje umiestnila a prevádzkuje v zmysle zákona o hazardných hrách.

- Poplatky za poskytované služby - za opatrovateľskú službu, za služby poskytované v zariadení núdzového bývania „NÁRUČ“, v útulku „NÁDEJ“, za poskytovanie zdravotných pomôcok, za služby v mestskej knižnici, za služby poskytované mestskou políciou na pulte centrálnej ochrany, za vodné a stočné v Podkoreňovej, za vodné v Rohoznej, za stočné na ČOV Pálenica, poplatok za znečisťovanie ovzdušia. Sú to príjmy vyberané v zmysle platných všeobecne záväzných predpisov a uzatvorených zmlúv o poskytovaní služby;

Súčasťou návrhu rozpočtu mesta sú aj rozpočty rozpočtových organizácií s príjmami:

– Príjmy prijaté od fyzických a právnických osôb za prenájom priestorov a zariadenia v čase, keď sa nevyužívajú na výchovno-vzdelávací proces, ktoré sú naplánované vo výške 6 457 €.

– Príjmy za školné – príspevky prijaté od rodičov a iných osôb, ktorí majú voči dieťaťu vyživovaciu povinnosť vo výške 105 696 €.

– Príjmy z réžie v školskom stravovaní vo výške 113 736 €.

– Príjmy za stravné - platby za potraviny vo výške 137 998 €.

Granty a transfery

V návrhu rozpočtu sa uvažuje s dotáciami, ktoré budú mestu poskytované z rozpočtov jednotlivých rozpočtových kapitol v rámci financovania prenesených kompetencií a s ďalšími dotáciami zo ŠR v celkovej rozpočtovanej výške 3 934 909 € (v roku 2019 - 3 194 515 €, v roku 2018 - 2 709 635, v roku 2017 - 2 411 921 € a v roku 2016 - 2 281 271 €).

ROZPOČET KAPITÁLOVÝCH PRÍJMOV

Mesto v návrhu rozpočtu rozpočtuje plnenie kapitálových príjmov vo výške 4 929 941 €, z toho vlastných príjmov vo výške 271 500 €.

Vývoj kapitálových príjmov:

v €

Rok	Rozpočet kapitálových príjmov	Skutočnosť plnenia kapitálových príjmov
2008	102 522	12 801/ 424 915
2009	1 779 037	1 779 742
2010	450 000	1 837 802
2011	659 251	1 821 339
2012	400 000	2 552 309
2013	852 237	187 350
2014	60 000	37 354
2015	5 724 845	5 025 153

2016	2 442 925	2 286 490
2017	20 000	545 010
2018	3 471 000	1 558 233
2019	3 329 892	očakávaná skutočnosť - 1 353 521
2020 - návrh	4 929 941	

Kapitálové príjmy tvoria príjmy z predaja majetku a kapitálové granty a transfery:
v €

	Skutočnosť 2017	Skutočnosť 2018	Schválený rozpočet 2019	Očakávaná skutočnosť 2019	Návrh rozpočtu 2020
Príjem z predaja majetku	266 009,73	596 489,25	271 500	530 000	1 725 476
Tuzemské kapitál. granty a transfery	279 000,00	958 743,59	3 058 392	823 521	3 204 465

Príjem z predaja majetku je rozpočtovaný veľmi optimisticky (až trojnásobok príjmov za uplynulé obdobia v priemere); príjem z pozemkov je rozpočtovaný vo výške 500 274 € a príjem z predaja kapitálových aktív vo výške 1 225 202 €. Pre vyrovnanosť rozpočtu je potrebné, aby tieto príjmy boli naplnené, pretože na tento zdroj sú napojené kapitálové výdavky, t. j. rozvojové programy mesta.

V návrhu rozpočtu sú rozpočtované aj granty a transfery, ktoré má mesto zmluvne zabezpečené s jednotlivými ministerstvami:

- Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR - projekt: „Cyklotrasa Brezno - Valaská“ – 1 288 0245 €
- Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR – projekt: „Rozšírenie kapacity MŠ Clementisa č. 3“ – 112 433 €
- Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR – projekt: „Rozšírenie kapacity MŠ Nálepškova 50“ – 108 648 €
- Ministerstvo vnútra – projekt: Mestský kamerový systém – 9 000 €
- Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR - Projekt: Vodozádržné opatrenia – 161 109
- Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR - Projekt: „Zlepšenie kompetencií žiakov“ v jednotlivých základných školách zriadených mestom – 285 460 €
- Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR - Projekt: „Regenerácia vnútroblokov“ – 756 307 €
- Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR - Projekt: „Margitin park“ – 483 264 €.

ROZPOČET BEŽNÝCH VÝDAVKOV

V roku 2020 sa uvažuje so zvýšením rozpočtu bežných výdavkov oproti schválenému rozpočtu roku 2019, ako aj oproti očakávanej skutočnosti k 31.12.2019.

Vývoj bežných výdavkov:
v €

Rok	Rozpočet bežných výdavkov	Skutočnosť čerpania bežných výdavkov
2008	233 526	9 057 226
2009	9 822 211	9 548 917
2010	8 784 706	10 236 121
2011	9 009 222	9 499 690
2012	8 880 071	9 574 932
2013	9 058 977	9 848 449
2014	9 302 864	10 231 029

2015	9 258 536	10 129 284
2016	9 319 295	10 785 941
2017	10 182 585	12 028 711
2018	11 114 655	14 070 412
2019	13 929 139	15 345 491
2020 - návrh	15 542 278	

(údaje sú uvedené do roku 2007 v tis. Sk, od roku 2008 v €)

Vývoj mzdových výdavkov – mesto bez rozpočtových a príspevkových organizácií:
v €

Rok	Rozpočet	Skutočnosť
2008	36 767	36 681
2009	1 362 542	1 348 737
2010	1 360 097	1 299 332
2011	1 570 790	1 396 215
2012	1 378 874	1 362 634
2013	1 330 594	1 347 696
2014	1 366 905	1 414 925
2015	1 332 716	1 432 308
2016	1 332 716	1 571 184
2017	1 481 805	1 631 753
2018	1 608 940	1 784 089
2019	1 960 832	očakávaná skutočnosť - 1 977 000
2020 - návrh	2 431 191	

V návrhu rozpočtu na rok 2020 je premietnuté zvýšenie plátov zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme.

Vývoj prevádzkových výdavkov (tovary a služby) - mesto bez rozpočtových a príspevkových organizácií:
v €

Rok	Rozpočet	Skutočnosť
2008	50 822	49 111
2009	1 797 082	1 560 264
2010	2 313 373	2 479 435
2011	1 471 909	1 911 910
2012	1 576 449	1 924 146
2013	1 933 719	1 876 054
2014	1 794 551	1 807 720
2015	1 527 875	1 331 669
2016	1 345 861	1 514 701
2017	1 390 593	1 784 813
2018	1 518 707	2 594 782
2019	2 529 206	očakávaná skutočnosť – 2 625 754
2020 – návrh	2 991 902	

Návrh rozpočtu podľa ekonomickej klasifikácie je na všetkých položkách vyšší oproti schválenému rozpočtu roku 2019 aj oproti očakávanej skutočnosti k 31.12.2019.

v €

	Skutočnosť 2017	Skutočnosť 2018	Schválený rozpočet 2019	Očakávaná skutočnosť 2019	Návrh rozpočtu 2020
Platy	1 631 752,70	1 784 089,14	1 960 832	1 977 000	2 431 191
Odvody do poisťovních fondov	683 795,05	730 811,68	883 109	795 000	927 357
Tovary a služby	1 784 813,19	2 594 782,56	2 529 206	2 625 754	2 991 902
Dotácie	2 361 199,21	2 957 185,84	2 448 237	3 031 895	2 686 411

Rozpočet výdavkov na mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania zamestnancom a na odvody do poisťovních fondov má rastúcu tendenciu; pre rok 2020 sú v ňom rozpočtované zákonné nároky zamestnancov z titulu zvýšenia tarifyných plátov zamestnancov verejnej správy.

U tovarov a služieb je návrh rozpočtu rovnako vyšší oproti schválenému rozpočtu roku 2019. Toto vyššie čerpanie je na všetkých položkách, okrem položky - cestovné náhrady.

Najvyššie rozpočtovanou položkou je oprava a údržba miestnych komunikácií – 728 296 € - 3. splátka faktúry z roku 2019, 111 424 € - úhrada splátky faktúry - oprava a údržba miestnej komunikácie Podkoreňová a 200 000 € - plánovaná oprava a údržba cesty na ul. Nálepková.

Nemalou rozpočtovanou položkou sú aj

- výdavky spojené so správou majetku - nebytových priestorov, návrh rozpočtu uvažuje so sumou 185 770 €,
- výdavky súvisiace so správou, prevádzkou a údržbou nájomných bytov v majetku mesta; návrh rozpočtu uvažuje so sumou 70 200 €.

Tieto výdavky sú zaujímavé aj z pohľadu, že ide o výdavky spojené s vlastníctvom majetku mesta a mali by korelovať s príjmami z vlastníctva majetku. Príjmy z prenajatých budov a objektov (bytové a nebytové priestory) sú rozpočtované vo výške 220 000 € (príjmy z nájomných bytov - 96 000 € a z prenajatých nebytových priestorov – 124 000 €).

Návrh rozpočtu tovarov a služieb podľa ekonomickej klasifikácie:

v €

	Skutočnosť 2017	Skutočnosť 2018	Schválený rozpočet 2019	Očakávaná skutočnosť 2019	Návrh rozpočtu 2020
631-Cestovné náhrady	3 178,57	5 070,46	21 838	9 770	8 250
632-Energie, voda ...	187 169,58	260 225,39	260 840	250 000	275 975
633-Materiál	177 023,11	106 308,08	133 706	130 000	408 592
634-Dopravné	35 167,10	45 882,53	34 400	50 000	37 150
635-Údržba	220 104,28	981 282,50	1 066 944	1 180 524	1 171 420
636-Nájomné	7 684,03	13 014,01	5 460	5 460	6 110
637-Služby	1 154 486,52	1 182 999,59	1 006 018	1 000 000	1 084 405

Výdavky na financovanie rozpočtových organizácií – škôl a školských zariadení:

v €

	Skutočnosť 2017	Skutočnosť 2018	Schválený rozpočet 2019	Očakávaná skutočnosť 2019	Návrh rozpočtu 2020
ZŠ s MŠ Pionierska 2	2 087 086,43	2 293 643,39	2 400 348	2 638 551	2 533 961
ZŠ s MŠ Karola Rapoša Pionierska 4	1 720 133,50	1 876 038,02	1 907 488	2 268 806	2 004 341
ZŠ s MŠ MPČL 35	1 102 306,02	1 178 983,69	1 064 117	1 276 006	1 189 997
Základná umelecká škola	438 092,71	453 878,23	501 482	505 486	543 064
Centrum voľného času	131 634,49	121 432,57	137 990	145 943	153 508

Transfery rozpočtovým organizáciám sa rozpočtujú na základe návrhu všeobecne záväzného nariadenia o určení výšky dotácie na mzdy a prevádzku škôl a školských zariadení zriadených na území mesta Brezno (originálne kompetencie) ako aj očakávaného rozpočtu na prenesený výkon štátnej správy v oblasti školstva.

Výdavky na školstvo sú z veľkej časti (základné školstvo) závislé od transferov zo štátneho rozpočtu (normatívov) a je tak isté, že výdavky na základné školy sa budú v priebehu roka zvyšovať v závislosti od poskytnutia transferov na prenesený výkon štátnej správy v školstve.

Výdavky na financovanie príspevkovej organizácie:

	Skutočnosť 2017	Skutočnosť 2018	Schválený rozpočet 2019	Očakávaná skutočnosť 2019	Návrh rozpočtu 2020
TS	1 907 559,57	2 405 929,58	1 850 000	2 400 000	1 988 600

Výdavky na financovanie Technických služieb od roku 2017 rastú, návrh rozpočtu pre Technické služby je vyšší oproti schválenému rozpočtu roku 2019, avšak nižší oproti očakávanej skutočnosti k 31.12.2019.

V návrhu rozpočtu sa plánuje bežný príspevok pre Technické služby najmä na:

- správu a údržbu miestnych komunikácií vo výške 634 918 €,
- zber, prepravu a zhodnocovanie odpadov vo výške 337 505 €,
- udržiavanie parkov, sádov, detských ihrísk, prevádzku verejného WC a správu a prevádzku vo výške 235 503 €,
- prevádzkovanie a údržbu verejného osvetlenia vo výške 151 958 €,
- prevádzkovanie športových zariadení vo výške 410 334 €,
- prevádzkovanie kultúrnych zariadení vo výške 212 276 €.

V návrhu rozpočtu sa uvažuje aj s príspevkom na prevádzku pre plánovaný dom seniorov a denný stacionár (34 167 €).

V návrhu rozpočtu je uvedený aj rozpis transferov jednotlivcom a neziskovým právnickým osobám, v rámci ktorého sú rozpočtované aj dotácie poskytované z rozpočtu mesta. Podľa zákona o rozpočtových pravidel územnej samosprávy sa v rozpočte obce na príslušný rozpočtový rok dotácie rozpočtujú na konkrétnu akciu, úlohu alebo účel použitia prostriedkov, tieto kritéria rozpočet dotácií v návrhu rozpočtu nespĺňa, je však potrebné doplniť, že poskytované dotácie sa následne schvaľujú uznesením zastupiteľstva v súlade so zákonným ustanovením, t. j. na konkrétnu akciu, úlohu alebo účel použitia prostriedkov.

Najvyšší objem dotácií už tradične smeruje do športu a kultúry – pre rok 2020 je to suma 200 420 €.

Na zabezpečenie dopravnej obslužnosti mesta, na základe Zmluvy o výkone vo verejnom záujme je rozpočtovaný pre dopravcu – SAD Zvolen transfer vo výške 95 000 €.

Rozpočet bežných výdavkov na rok 2020 podľa funkčnej klasifikácie je spracovaný s podrobným komentárom čerpania výdavkov podľa jednotlivých činností.

ROZPOČET KAPITÁLOVÝCH VÝDAVKOV

V návrhu rozpočtu sa uvažuje s kapitálovými výdavkami vo výške 6 057 473 €; ide o plánovanú realizáciu týchto rozvojových programov:

1. Modernizácia technologických zariadení v súlade s platnou zmluvou s firmou VEOLIA ENERGIA Brezno a.s.
2. Upgrade softvéru MsÚ
3. Komplexná rekonštrukcia budovy materskej školy Dr. Clementisa č. 3
4. Komplexná rekonštrukcia budovy materskej školy Nálepškova
5. Dom seniorov a denný stacionár

6. Regenerácia vnútroblokov sídlisk mesta
7. Regenerácia vnútroblokov – Margitín park
8. Zlepšenie kompetencií žiakov v ZŠ s MŠ Pionierska 2
9. Zlepšenie kompetencií žiakov v ZŠ s MŠ K. Rapoša Pionierska 4
10. Zlepšenie kompetencií žiakov v ZŠ s MŠ MPČL
11. Múzeum komunizmu
12. Kameraný systém - II. etapa kamerového systému – Zadné Hálky
13. Rekonštrukcia priestorov pre MsP na M. R. Štefánika 2
14. Cyklotrasa Brezno – Valaská
15. Vodozádržné opatrenia v intraviláne mesta Brezno
16. Obstaranie a rekonštrukcia budovy pre TS (Belamo)
17. Rekonštrukcia plavárne (okná) – projekt
18. Obnova mestskej veže
19. Atletická dráha – 2. splátka
20. Obstaranie osobného motorového vozidla pre opatrovateľskú službu v meste Brezno
21. Obstaranie pozemkov - 2. splátka za pozemky obstarané v roku 2019 od ŽP Podbrezová – Brezinky a obstaranie pozemkov za účelom vysporiadania v rámci investičných akcií

Rozpočet kapitálových výdavkov nie je v plnom rozsahu (cca 50%) nastavený na reálne existujúce zdroje mesta, nakoľko:

- kapitálové príjmy ako aj prebytok bežného rozpočtu sa rozpočtujú, nejde však o reálne finančné prostriedky,
- zdroje rezervného fondu sú vyčerpané (k 31.12.2019 sa predpokladá nulový zostatok na účte)
- na základe očakávanej skutočnosti bilancie príjmov a výdavkov rozpočtu roku 2019 sa nepočíta s prebytkom rozpočtu, ale so schodkom a to vo výške - 3 179 336 €, čo znamená, že v roku 2020 nie je predpoklad vytvorenia zdrojov na kapitálové výdavky.

K reálnym zdrojom patria len cudzie zdroje a to granty a transfery z jednotlivých operačných programov a úverové zdroje zo ŠFRB (v zmysle uzatvorených zmlúv).

Z uvedeného dôvodu je nevyhnutné, pre zachovanie vyváženosti rozpočtu mesta, aby sa rozpočtovaný prebytok bežného rozpočtu naozaj naplnil, čo znamená dôslednú kontrolu plnenia príjmov zo strany mesta a regulované čerpanie výdavkov so zachovaním princípu hospodárnosti, efektívnosti a účelovosti použitia rozpočtovaných výdavkov. Je dôležité, aby sa naplnili aj plány predaja majetku z dôvodu naplnenia kapitálových príjmov, pretože sa s nimi počíta pri realizácii rozvojových programov.

Rozpočtová disciplína je naozaj nevyhnutná, pretože z prebytku bežného rozpočtu sa musia uhradiť aj splátky návratných zdrojov financovania.

Kapitálové výdavky pre roky 2021 a 2022 sú navrhované v rozpočte len v zmysle uzatvorených zmlúv.

FINANČNÉ OPERÁCIE

V návrhu rozpočtu príjmových finančných operácií sa z vyššie uvedených dôvodov počíta len so zapojením úveru zo ŠFRB.

V návrhu rozpočtu výdavkových finančných operácií sú uvedené splátky návratných zdrojov financovania a to úveru „Dostavba a stavebné úpravy zimného štadióna“, úveru ŠFRB - Mazorník,

úveru ŠFRB - Nálepková ul., úveru ŠFRB – ŠLN, úveru ŠFRB – Dom seniorov a denný stacionár, úveru bývalého Hotela Ďumbier, s.r.o.,:

1. splátka istiny úveru z r. 2005	159 256 €
2. splátka istiny úveru z r. 2009	100 416 €
3. splátka istiny zlikvidovaného Hotela Ďumbier s.r.o.	6 344 €
4. splátka ŠFRB (23 b. j., Nálepková)	16 524 €
5. splátka ŠFRB (23 b. j., Mazorníkovo)	11 016 €
6. splátka ŠFRB (23 b. j., ŠLN)	20 400 €
7. splátka ŠFRB (Dom seniorov a denný stacionár)	26 544 €

Mesto v roku 2020 počíta s krytím výdavkových finančných operácií, t.j. splátok návratných zdrojov financovania z prebytku bežného rozpočtu.

Výdavkové finančné operácie sú navrhované v návrhu rozpočtu rokov 2021 a 2022 na úrovni roku 2020 v zmysle uzatvorených úverových zmlúv a ich dodatkov.

C. ZÁVEREČNÉ ZHODNOTENIE NÁVRHU VIACROČNÉHO PROGRAMOVÉHO ROZPOČTU

Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy ako viacročný rozpočet na roky 2020 – 2022 a tiež ako programový dokument, ktorý spĺňa základné princípy programového rozpočtovania.

Návrh rozpočtu bol zverejnený zákonným spôsobom - na úradnej tabuli mesta a na webovom sídle mesta (www.brezno.sk) v zákonom stanovenej lehote v súlade s § 9 ods.2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Po preverení náležitostí a obsahu návrhu viacročného programového rozpočtu na roky 2020 – 2022 konštatujem, že je zostavený zákonným spôsobom.

Ing. Ingrid Konečná Veverková
hlavná kontrolórka mesta Brezna